

mærkninger derom. Da vi havde Loven for sidst, saa førtes der jo en livlig Forhandling derom, allerede af den Grund, at der var Tale om at føre Grændsen op til 5,000 Kr., og det blev da hændet af Modstandere af Loven, navnlig af det ærede Medlem fra Fredensborg (S. Sage), som jeg tror til Slutning var det eneste Medlem her i Folkethinget, som stemte imod Lovforslaget . . . (Afbrudelse), ja, det kan være, at jeg tager feil, det var ialtsald ganske saa . . . (Afbrudelse), ja, nu bekræfter det ærede Medlem fra Fredensborg, at, hvad jeg sagde, var rigtigt; jeg vilde ogsaa nødig gjøre det ærede Medlem Uret. (Se i m. m. er: Det var Jo, der stemte mod Loven!) Ja, ja, det var altsaa dobbelt saa Mange som Ven. Der blev da allerede dengang gjort Forsøg paa, som jeg sagde, at faae Grændsen op til 5,000 Kr., og der blev da navnlig reist den Anse mod Loven, at det, som skulde være det Værste ved at vedtage Loven, var det, at den skulde fremkaldte en saadan Lethed ved at faae Saan, at det fra Laantagernes Side blev misbrugt. Jeg vil indrømme, at den Anse, der blev reist imod Loven paa dette Grundlag, vakte baade Ofsertanke og Opmærksomhed fra min Side; men nu er det saa heldigt, at, efterat vi have gjort Erfaringer om, hvorledes Loven har virket, saaledes som den ærede Ordfører i sit Foredrag besvarte med Tal, saa har det viist sig, at dette ingenlunde er Tilfældet. Det træffer sig saa heldigt, at i det Amt, hvor jeg bor, er der ligesaa mange Ansøgere og ligesaa store Summer som i samtlige Distrikter, nemlig i Gamle Skanderborg Amt. Dette, at der skulde ske store Udværelser, saa at der skulde bygges og anlægges nye Huse, og at man saa er gaaet hen og har laant efter en lav Sfo overalt, hvor der kunde faaes Laan — det har viist sig ingenlunde at være Tilfældet. Men det er jo soleklart, som den høitærede Minister ogsaa bemærkede, at, dersom denne Lov skal virkelig faae nogen Betydning for Verne, maa den absolut forandres med Hensyn til Grændsen, thi, efterat den nu har virket ligesaa længe paa Verne som i Sjælland, og man paa Sjælland, Fyn, Lolland, Falster og Bornholm ikke er kommen længere end i Gamle Skanderborg Amt, er det dog Bevis for, at der maa være noget Galt ved den. Der er ikke Mangel paa Huse, thi der er vistnok ligesaa mange og flere paa Verne end i Sjælland, men det er de faktiskke Forhold, og dem have vi ogsaa mærket til i Sjælland. Derfor tror jeg, at dette Tillæg har ikke alene Betydning for Verne, men ogsaa den allerstørste Betydning for Sjælland, og navnlig de frugtbare Dele. Der er det saaledes, at den østlige Del af Amtet hører til de frugtbareste Dele af Sjælland. Den vestlige Del af Amtet derimod ud mod Nørre Snebe, Østring, Lyngby-Brads-Verreder og Silkeborg, hvor der er tørre Egne, der har det nu viist sig, at ude i disse

Egne have vi næsten alle Laansøgerne, fordi der kunne Husmændene komme ind under den Lagationssum, som er fastsat i Loven. Kommer man derimod ind i de frugtbare Egne, saa vil Lagationssummen, saa snart Bedkommende har et Par Røer, overstige den Sum, Loven foreskriver, som den nu er. Nu er det netop saaledes, at der er ikke saa Huse paa de østlige Egne, hvor der er frugtbare Forhold og Skovarbejde samt Arbejde paa anden Maade end i Egnene længere borte; derfor tror jeg, at, dersom vi blive ved at fortsætte, vil det gaa nogenlunde i Sjælland, men ikke paa Verne, og hvis vi ikke faae Tillæget, vil det standse tidligere paa Verne, end det er beregnet, og end det burde, nemlig paa det Tidspunkt, hvor der endnu vil være Husmænd, som ere virkelige Husmænd i den Forstand, at de ernære sig hovedsagelig ved deres Hænders Arbejde, og som ikke kunne komme ind i denne Forening. Jeg kan derfor, da der blev udtalt, endogsaa i denne Samling, at Finantsloven og de løbende Forretninger skulle vi have, ikke se Andet, end at dette er en rent løbende Forretning. Her skal ikke nye store Principer slaas fast; nei, der har været diskuteret nok om dem i sin Tid, da Loven var for; her skulle vi blot efter de Erfaringer, som foreligge, indrette denne Lov saaledes, at Husmændene virkelig ogsaa i de gode Egne kunne faae Gavn af denne Lov, ligesaa godt som de have det i Hebeegnene, hvor Eiendommene ere mindre værd, og efterat jeg har hørt den høitærede Minister udtale sig paa den Maade, som han har gjort, om Loven, vil jeg haabe, at han maa have Held med sig i Landsthinget og stille det tilfreds; det var temmelig utilfreds sidst, og det lod til, at det var en halv Maade, at det vilde tage mod Loven. Jeg vil haabe, at det høitærede Ministerium, som jo pleier rigtig godt at kunne kudske Landsthinget under almindelige store Forhold, ogsaa vil være istand til ligeoverfor denne lille Lov at vise, at det er det, der har Løjerne. Jeg skal med største Fornøjelse tiltræde dette Forslag.

Formanden (Krabbe): Det vilde være rigtigst i en Spøg angaaende det andet Thing at benytte sig af andre Udtryk.

Scharling: Det vil maasse erindres, at jeg var blandt dem, som reiste Modstand mod Loven af 28de Mai 1880, da Forslaget forelaa til Behandling. Jeg maa tilstaa, at de Data, som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Th. Nielsen) har anført, virkelig paa ingen Maade have overbevist mig om, at mine Betænkeligheder være ugrundede. Den Omstændighed, at der i Løbet af et Par Aar ikke er sket nogen Skade, kan ikke paa nogen Maade bevise, at der ikke skulde være Grund til at frygte, at der under mindre gunstige Omstændigheder, mindre gunstige